

رشد و یادگیری حرکتی - ورزشی - زمستان ۱۴۰۰

دوره ۱۳، شماره ۴، ص: ۴۷۴ - ۴۵۹

نوع مقاله: علمی - پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰ / ۰۸ / ۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰ / ۱۱ / ۱۰

تأثیر تمرینات دید ورزشی بر مدت زمان چشم ساکن و دقت مهارت

هدف گیری - مهاری در کودکان با اختلال یادگیری

نیرو شمشیری^۱ - زهره مشکاتی^{۲*} - رحساره بادامی^۳

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران
۲. دانشیار، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران^۳. دانشیار،
دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران

چکیده

کودکان با اختلال یادگیری استفاده ناکارامدتری از راهبردهای خیرگی در تکالیف مختلف دارند. بنابراین هدف تحقیق حاضر بررسی تأثیر تمرینات دید ورزشی بر مدت زمان چشم ساکن و دقت مهارت هدف گیری - مهاری در کودکان با اختلال یادگیری بود. در این تحقیق نیمه تجربی با طرح سری های زمانی (پیش آزمون - پس آزمون - یادداشت - انتقال)، ۳۰ دانش آموز پسر دارای اختلال یادگیری شهر اصفهان با دامنه سنی ۷ تا ۱۰ سال، بهصورت در دسترس، انتخاب شدند و بهصورت تصادفی در دو گروه تمرینات دید ورزشی و کنترل قرار گرفتند. در مرحله پیش آزمون شرکت کنندگان اقدام به ۱۰ کوشش تکلیف پرتتاب کردند و گرفتن توپ کردند. مرحله اکتساب طی ۸ هفته و هر هفته ۳ جلسه انجام گرفت. پس از اتمام آخرین جلسه تمرینی، در مرحله پس آزمون، در دو هفته بی تمرینی در مرحله یادداشت و در مرحله انتقال، شرکت کنندگان اقدام به ۱۰ کوشش تکلیف پرتتاب کردند و گرفتن توپ کردند. در هریک از مراحل رفتار خیرگی توسط دستگاه ردیابی چشم و عملکرد تکلیف پرتتاب کردن و گرفتن توسط محقق ثبت شد. داده ها به روش تحلیل واریانس با اندازه گیری تکراری با سطح معناداری ۰/۰۵ تحلیل شد. نتایج نشان داد که تمرینات دید ورزشی بر افزایش دقت مهارت هدف گیری - مهاری و افزایش طول دوره چشم ساکن مرحله پرتتاب کردن کودکان با اختلال یادگیری تأثیر معناداری ندارد. به طور کلی نتایج تحقیق حاضر بر اهمیت تمرینات دید ورزشی بر عملکرد کودکان با اختلال یادگیری تأکید دارد؛ اما در مورد اثر تمرینات دید ورزشی بر رفتار خیرگی با توجه به نوع تکلیف موردنظر (هدف گیری یا مهاری) به تحقیقات بیشتری نیاز دارد.

واژه های کلیدی

اختلال یادگیری، تمرینات خیرگی، چشم ساکن، دقت، دید ورزشی، مهارت هدف گیری - مهاری.

مقدمه

بینایی نقش مهمی در هماهنگی حرکتی دارد. هماهنگی حرکتی عاملی تعیین‌کننده در عملکرد حرکتی کودکان و بزرگسالان است (۱). کودکان با اختلال یادگیری از کمبود در ادراک (دیداری، شنوایی، حس حرکتی و لامسه) یا توانایی‌های حرکتی منتهی به حوزه‌های اجرای حرکت رنج می‌برند (۲). افزون بر این، اختلال یادگیری، اختلال نورولوژیکی است که توانایی مغز در پردازش، ذخیره‌سازی و پاسخ به اطلاعات را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۳). راهبرد ثبت خیرگی، بیش روشنی را در مورد چگونگی استفاده از اطلاعات بینایی خارجی برای راهنمایی و کنترل اعمال حرکتی مبتنی بر هدف و حرکات مهاری فراهم می‌کند (۴). محققان در تلاش برای درک بیشتر سازوکارهای موجود در چنین نقایصی، نقش و کنترل بینایی در کودکان مبتلا به اختلال یادگیری در مقایسه با کودکان در شرایط رشد طبیعی هستند. مجموعه‌ای از شواهد، اختلال یادگیری را به اختلالات شایان توجه در کنترل دیداری حرکتی و پردازش اطلاعات دیداری مرتبط با تکلیف (۵)، توانایی استفاده از اطلاعات پیش‌بینی‌کننده برای هدایت اعمال (۶)، ردیابی اشیا (۷) و توانایی حفظ تثبیت در اهداف دیداری مرتبط کرده است (۸). در حالی که برخی تحقیقات به صورت آزمایشگاهی انجام گرفته است، این نقص‌ها در کنترل بینایی، پیامدهای آشکاری برای تولید و کنترل حرکت هماهنگ در دنیای واقعی دارد. برای مثال، توانایی حفظ تثبیت در یک هدف دیداری و ردیابی یک شیء برای مهارت‌های هدف‌گیری و مهاری که پایه‌های اساسی فعالیت در ورزش و بازی‌ها هستند، ضروری است (۸).

یک نتیجه‌گیری دقیق از ادبیات خبرگی این است که به نظر می‌رسد تمرین عناصر شناختی و ادراکی یک مهارت حرکتی به همان اندازه و شاید حتی از انجام واقعی یک الگوی حرکتی در رسیدن به سطوح بالای مهارت مهم‌تر باشد (۹). آبرنثی^۱ و همکاران (۱۰)، نشان دادند که تمرین عناصر ادراکی و شناختی در بهبود کیفیت و اجرای مهارت سودمند است و می‌تواند در رسیدن به خودکاری مهارت مؤثر باشد. بر این اساس، تمرینات بینایی، از رایج‌ترین روش‌هایی هستند که به عنوان عوامل اثرگذار در رسیدن به خودکاری مطرح می‌شوند (۱۱). در سال‌های اخیر تمرینات متفاوت بینایی برای بهبود مهارت‌های بینایی و عملکرد استفاده شده است که یکی از این تمرینات، تمرینات دید ورزشی است (۱۲). تمرینات دید ورزشی، شامل ۹ تمرین مبتنی بر اپتومتری برای بهبود مهارت‌های دیداری متفاوت است. فرضیه اصلی و

1. Learning difficulty
2. Abernethy

بنیادی دید ورزشی این است که استرس یا فشار سیستم‌های ادراک بصری دید حرکتی و گیرنده‌های عمقی بینایی هنگام انجام تمرینات ورزشی می‌تواند ورزشکار را برای رقابت بهتر آماده کند. از نظر مفهومی، تمرینات دید ورزشی به مجموعه‌ای از تکنیک‌ها (شامل تمرین‌های تمرکز، تمرین‌های گرایشی، تمرین‌های توالی و تمرین‌های هماهنگی چشم- دست و چشم- پا) اطلاق می‌شود که برای توسعه کارکرد بینایی ورزشکاران و با هدف بهبود اجراهای ورزشی از طریق این فرایند به کار می‌رود (۱۳). به طور کلی تمرینات دید ورزشی، که از محرک‌ها در تکالیف اپتومتریک (۱۲، ۱۴-۱۶)، تصاویر یا ویدئوهای ویژه ورزش (۱۷)، یا تداخل بین استروبوسکوپی بینایی (۱۴) استفاده می‌کند، با این ایده پیشنهاد شده است که بهبود بینایی با تمرینات چشمی، که ممکن است با اعمال حرکتی همراه باشد، سبب بهبود عملکرد خواهد شد.

یکی از عوامل ضروری برای برنامه‌های تمرینات بینایی، بهبود مهارت‌های بینایی از طریق تمرین است. نظر عمومی در این مورد، بیانگر بهبود مهارت‌های بینایی از طریق تمرین است. نتایج مطالعات بهبود گسترده‌ای از مهارت‌های بینایی، مانند تیزبینی ایستا (۱۸)، تیزبینی پویا (۱۹)، حساسیت تقابلی (۲۰)، حرکات ساکادی چشم (۲۱)، ادراک عمق (۲۲)، پیش‌بینی (۲۳)، زمان واکنش (۲۵)، سرعت جست‌وجوی بینایی (۲۶)، توجه تقسیم‌شده (۲۷) و هماهنگی چشم- دست (۲۸) را از طریق تمرین نشان می‌دهد. با وجود این، نتایج مطالعات ذکر شده در تکالیف مرتبط با اپتومتریک است که بیشتر به صورت ایستا و با تکالیف کامپیوتری انجام گرفته است. شاید یکی از دلایلی که تأثیر تمرینات دید ورزشی به محیط‌های واقعی انتقال نیافته است، به این دلیل است که رفتار خیرگی (جست‌وجوی بینایی) شرکت‌کنندگان در تکلیف محیط واقعی تحت تأثیر این تمرینات قرار نگرفته است. به این دلیل باید رفتار خیرگی شرکت‌کنندگان در حین تکلیف واقعی اندازه‌گیری و مشخص شود آیا این تمرینات قابلیت اثرگذاری بر رفتار خیرگی در تکلیف واقعی را دارد یا خیر؟ با توجه به اینکه کودکان دارای اختلال یادگیری در کنترل دیداری حرکتی و پردازش اطلاعات دیداری مرتبط با تکلیف (۵)، توانایی استفاده از اطلاعات پیش‌بینی کننده برای هدایت اعمال (۶)، ردیابی اشیا (۷) و توانایی حفظ تثبیت در اهداف دیداری در اجرای تکالیف در محیط‌های واقعی رنج می‌برند؛ و با توجه به اینکه تمرینات بینایی دید ورزشی در بهبود مهارت‌های بینایی (ساکاد، تثبیت و تیزبینی) نمونه‌های سالم و ورزشکار (۱۴-۱۶) مؤثر است، بنابراین تحقیق حاضر با هدف بررسی تأثیر تمرینات دید ورزشی بر مدت زمان چشم ساکن و دقت مهارت هدف‌گیری- مهاری در کودکان با اختلال یادگیری انجام گرفته است.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر، با توجه به اهداف پیش‌بینی شده، از نوع تحقیقات نیمه‌تجربی و همچنین با توجه به طول زمان اجرای تحقیق از نوع مقطعی و به لحاظ استفاده از نتایج به دست آمده، کاربردی است. طرح تحقیق به صورت سری زمانی (مراحل پیش‌آزمون- پس‌آزمون- یادداری- انتقال) با گروه کنترل بود. شرکت‌کنندگان ۳۰ دانش‌آموز پسر ۷ تا ۱۰ ساله دچار اختلال یادگیری مهارت‌های حرکتی (دیس‌پراکسی) با دید طبیعی بودند که به صورت در دسترس انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان از مرکز اختلالات یادگیری در خشان ناحیه چهار شهر اصفهان انتخاب شدند (در این مطالعه برای اطمینان از وجود اختلال یادگیری از پرسشنامه مشکلات یادگیری کلورادو برای شناسایی و تشخیص سریع دانش‌آموزان دچار مشکلات یادگیری استفاده شد) و براساس نمرات پیش‌آزمون (عملکرد) به دو گروه ۱۵ نفری تمرینات دید ورزشی و کنترل تقسیم شدند. شرایط ورود به پژوهش شامل پس‌ران دانش‌آموز با اختلال یادگیری شهر اصفهان، دارا بودن سن ۱۰-۷ سال، راست‌دست بودن و دارای دید طبیعی بودن است. شرایط خروج از تحقیق نیز شامل انصراف از شرکت در تحقیق، غیبت در روز انجام تحقیق و آسیب‌دیدگی در مراحل مختلف تحقیق بود.

در این تحقیق از دستگاه ریدیابی حرکات چشم ۳ مدل بدون سیم حرفه‌ای دیکابلیس^۳ ساخت شرکت ارگونیز^۳ آلمان که نقطه خیرگی در هر لحظه را با فرکانس ۶۰ هرتز ثبت می‌کند، برای ثبت داده‌های خیرگی استفاده شد. این سیستم شامل عینک مجهر به دوربین و دستگاه ضبط داده‌های خیرگی متحرک است. فیلم‌های به دست آمده از طریق سیستم بی‌سیم به کامپیوتر دارای قابلیت اتصال فرستاده می‌شود. به منظور ثبت حرکات و تغییرات چشم از نرم‌افزار DLab و سیستم پردازش اطلاعات ساخت شرکت ارگونیز استفاده شد. از دوربین GoPro Hero 4 Black Edition با فرکانس ۶۰ هرتزی با نصب در طرف جانبی (دست پرتاب) آزمودنی‌ها در فاصله دو متری برای فیلم‌برداری از اجرای مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن آزمودنی‌ها استفاده شد. این دوربین به صورت بی‌سیم به دستگاه ریدیابی بینایی متصل شد تا بتوان زمان شروع حرکت و چشم ساکن را محاسبه کرد.

-
1. Dyspraxia
  2. Eye tracking
  3. Dikablis Professional Wireless
  4. Ergoneers

تکلیف این مطالعه شامل آزمون پرتاب کردن و گرفتن از مجموعه آزمون‌های ارزیابی حرکتی کودکان- نسخه دوم (خرده‌آزمون چهارم) است که توسط هندرسون و همکاران (۲۹) ایجاد شد. پایابی و روایی این آزمون در داخل کشور به ترتیب توسط اکبری و همکاران (۳۰) و صارمی و همکاران (۳۱) تأیید شد. شرکت‌کنندگان در فاصله ۲ متری از دیوار می‌ایستند و سپس توپ تنیس را از رویه رو به سمت دیوار پرتاب و تلاش می‌کنند تا آن را بگیرند. شرکت‌کنندگان آموزش دیدند که تنها از دستهایشان برای گرفتن توپ استفاده کنند و از سینه کمک نگیرند. همچنین شرکت‌کنندگان نباید اجازه دهند که توپ با زمین برخورد داشته باشد.

روش اجرا

روش گردآوری داده‌های تحقیق حاضر به روش میدانی بود. در ابتدا از والدین رضایت‌نامه آگاهانه کتبی کسب شد. همچنین کودکان به صورت شفاهی تمایل خود را برای شرکت در پژوهش اعلام کردند. سپس شرکت‌کنندگان با اهداف تحقیق و نحوه امتیازدهی و اجرای آزمون‌های مورد نظر آشنا شدند. تحقیق حاضر شامل مراحل پیش‌آزمون، مداخله (تمرین)، پس‌آزمون، یادگاری و انتقال بود. در ابتدا شرکت‌کنندگان برای آشنازی با تکلیف مورد نظر به اجرای ۵ بار پرتاب کردن و دریافت کردن پرداختند. در مرحله پیش‌آزمون شرکت‌کنندگان اقدام به انجام ۱۰ کوشش پرتاب کردن و گرفتن کردند که در حین اجرای این تکلیف رفتار خیرگی شرکت‌کنندگان هم‌زمان با استفاده از دستگاه ردیابی چشم اندازه‌گیری شد.

در مرحله مداخله (تمرین) که به مدت ۸ هفته و هر هفته ۳ جلسه و هر جلسه ۳۰ دقیقه به طول انجامید، گروه دید ورزشی به تمرینات مربوط پرداختند. شایان ذکر است که در این مدت گروه کنترل به اجرای فعالیت‌های معمول و روزانه خود پرداختند.

تمرینات دید ورزشی در تحقیق حاضر برگرفته از تمرینات ویلسون و فالکل (۱۳) بود. این تمرینات شامل تمرین‌های تمرکز، تمرین‌های گرایشی، تمرین‌های توالی و تمرین‌های هماهنگی چشم- دست و چشم- پا بود. در تمرین‌های تمرکز، توانایی حرکت سریع، آسان و دقیق چشم در فعالیت‌های دور و نزدیک است که چشم‌ها از نقطه‌ای نزدیک به نقطه‌ای دور نگاه می‌کنند. تمرین‌های گرایشی به آزمودنی این توانایی را می‌دهد که فاصله دید خود را از هدف زمانی به طور سریع و آسان تغییر دهد. تمرین‌های توالی به آزمودنی کمک خواهد کرد که اطلاعات بینایی را کسب و سازماندهی کند. توالی به آزمودنی کمک

خواهد کرد که مهم‌ترین اطلاعات را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به دست آورد. تمرين‌های هماهنگی چشم-دست و چشم-پا به آزمودنی کمک خواهد کرد تا در بهترین وضعیت برای دریافت و یا پرتاب قرار گیرد.

مطالعه مقدماتی^۱

در این تحقیق برای تعیین تمرينات دید ورزشی برای کودکان، مطالعه مقدماتی با استفاده از ۱۵ نفر از پسران دارای اختلال یادگیری انجام گرفت. در این مطالعه از بین تمرينات موردنظر تمرينات جهش چشم از فاصله نزدیک به دور، جدول دور و نزدیک، ساکادهای دورشتهایی، تعقیب کردن نور چراغ قوه، توب و دی پی، جدول وپ، سوراخ کردن دایره‌ها، انداختن سکه، جدول رمزگشایی، حرکات مداوم، فکر کردن با توب وی دی پی، حرکات ستونی جهشی، پیگردی آهسته، دامنه شناوی یا بینایی، حافظه تصویری، تعادل دسته جارو، حافظه تأخیری و فرمان سیمون گردید. در جدول ۱ پروتکل تمرينات دید ورزشی ارائه شده است.

جدول ۱. پروتکل تمرينات دید ورزشی (اقتباس از ویلسون و فالکل، (۱۳))

نوع تمرين	هدف
جهش چشم از فاصله نزدیک به دور	تبییر تمركز سریع و دقیق چشم از نقطه نزدیک به دور به نقطه دور
جدول دور و نزدیک	بهبود انعطاف چشم، بهبود توانایی دید واضح
ساکادهای دورشتهایی	افزایش سرعت و دقت حرکات جهشی
تعقیب کردن نور چراغ قوه	تعامل حرکت چشم
توب و دی پی	کنترل دقیق‌تر و بدون زحمت حرکات چشم
جدول وپ	افزایش هماهنگی و یکپارچگی چشم – دست و چشم – پا
سوراخ کردن دایره‌ها	توسعه هماهنگی چشم و دست و توسعه دید دوچشمی
انداختن سکه	توسعه دقت و هماهنگی چشم و دست و توسعه حرکات پیگردی
جدول رمزگشایی	توسعه هماهنگی چشم و دست و تقویت مهارت‌های پیگردی
حرکات مداوم	توسعه دقت و هماهنگی چشم و دست و دید محیطی
فکر کردن با توب وی دی پی	توسعه توانایی حرکات آرام و دقیق چشم در حال فکر کردن

1. Pilot study

توسعه حرکات جهشی سریع و دقیق چشم	حرکات ستونی جهشی
دبال کردن دقیق	پیگردی آهسته
توسعه دامنه شنوایی، بینایی و راهکارهای مهم	دامنه شنوایی یا بینایی
تمرین توالی مهارت‌های حافظه	حافظه تصویری
تکامل کنترل ظرفیت حرکتی	تعادل دسته جارو
بهبود حافظه بصری	حافظه تأخیری
پیشرفت هماهنگی، در حالی که به فرمان‌ها گوش داده می‌شود.	فرمان سیمون

مرحله پس از آزمون دقیقاً پس از آخرین جلسه تمرینی اجرا شد. در این مرحله شرکت‌کنندگان اقدام به انجام ۱۰ کوشش پرتاب کردن و گرفتن کردند که در حین اجرای این تکلیف رفتار خیرگی شرکت‌کنندگان همزمان با استفاده از دستگاه ردیابی چشم اندازه‌گیری شد. در مرحله یادداشتی که پس از ۲ هفته بی‌تمرینی اجرا شد، بار دیگر شرکت‌کنندگان اقدام به انجام ۱۰ کوشش پرتاب کردن و گرفتن کردند که در حین اجرای این تکلیف رفتار خیرگی شرکت‌کنندگان همزمان با استفاده از دستگاه ردیابی چشم اندازه‌گیری شد. در مرحله انتقال که ۱۵ دقیقه پس از آزمون یادداشتی در همان روز انجام گرفت، با افزایش در فاصله پرتاب کردن و گرفتن (نیم متر به فاصله دو متر قانونی اضافه شد)، شرکت‌کنندگان اقدام به انجام ۱۰ کوشش پرتاب کردن و گرفتن کردند. این مرحله نیز ۲ هفته پس از آخرین جلسه تمرینی صورت گرفت. در این مرحله شرکت‌کنندگان اقدام به انجام ۱۰ کوشش پرتاب کردن و گرفتن کردند که در حین اجرای این تکلیف رفتار خیرگی شرکت‌کنندگان همزمان با استفاده از دستگاه ردیابی چشم اندازه‌گیری شد.

در تحقیق حاضر عملکرد گرفتن (گرفتن/نگرفتن توپ) توسط درصد نمره مطلق محاسبه شد ($100 \times$ تعداد گرفتن‌های صحیح توپ) (۵). پردازش داده‌های چشم ساکن از طریق نرم‌افزار D-Labb 3.5 انجام گرفت. در تحقیق حاضر برای پردازش داده‌های خام ضبط شده از سیستم ردیابی چشم از روش کدگذاری فریم به فریم دستی یا نیمه‌خودکار داده‌های جفت‌شده خیرگی و حرکتی استفاده شد. همچنین داده‌های حرکتی از طریق دوربین گوپرو که با دستگاه ردیابی بینایی سینک شده بود، به دست آمد.

دوره چشم ساکن^۱ مهارت پرتاب کردن: عبارت است از فاصله زمانی بین شروع آخرین تثبیت چشم روی هدف موردنظر تا زمانی که تثبیت چشم روی هدف منحرف شد (۵). در تحقیق حاضر در تکلیف پرتاب کردن چون یک تکلیف هدف‌گیری است، چشم ساکن عبارت است از آخرین تثبیت پیش از اجرای مهارت (اجرای مهارت زمان رها شدن توب از دست است). شروع چشم ساکن در تکلیف پرتاب کردن مطابق با استدلال ویکرز (۱۱) و مطالعات مشابه در تکلیف پرتاب کردن (۸) همزمان با تاب عقبی بازوی پرتاب‌کننده است. پایان چشم ساکن در این تکلیف زمانی است که تثبیت منحرف شده و فاصله زمانی بین شروع و پایان چشم ساکن به عنوان طول دوره چشم ساکن در نظر گرفته می‌شود.

دوره چشم ساکن مهارت دریافت کردن: عبارت است از فاصله زمانی بین شروع اولین تثبیت چشم روی توب تا زمانی که تثبیت چشم روی توب منحرف شد (۵). در تکلیف دریافت کردن چون یک تکلیف مهاری است، چشم ساکن عبارت است از اولین تثبیت روی هدف. شروع چشم ساکن در تکلیف دریافت کردن مطابق با استدلال ویکرز (۱۱) و مطالعات مشابه در تکلیف دریافت کردن (۸) اولین تثبیت روی توب است. پایان چشم ساکن در این تکلیف زمانی است که تثبیت روی توب منحرف شده و فاصله زمانی بین شروع و پایان چشم ساکن به عنوان طول دوره چشم ساکن در نظر گرفته می‌شود.

روش آماری

پس از مشخص شدن توزیع طبیعی داده‌های تحقیق با استفاده از آزمون شاپیرو ویلک، از آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری تکراری برای نشان دادن تأثیر هریک از تمرینات از پیش‌آزمون تا انتقال استفاده شد. برای مقایسه گروه‌ها در هریک از مراحل تحقیق از آزمون تی مستقل استفاده شد. محاسبات و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ در سطح معناداری ۰/۰۵ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

در جدول ۲ میانگین و انحراف معیار متغیرهای وابسته تحقیق (چشم ساکن مرحله پرتاب کردن، چشم ساکن مرحله دریافت کردن و دقت) در گروه‌های مختلف طی مراحل مختلف آزمون ارائه شده است.

1. Quiet Eye Period

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش در گروههای مختلف طی مراحل مختلف آزمون

دقت	چشم ساکن مرحله دریافت (میلی ثانیه)	چشم ساکن مرحله پرتاب (میلی ثانیه)	مرحله	گروه
۴۲/۶۶±۵/۰۶	۲۵۰/۷۳±۸۵/۱۵	۶۱۷/۲۶±۱۵۹/۴۳	پیش آزمون	تمرینات دید
۵۳/۹۳±۸/۱۱	۴۰۰/۳۳±۱۵۸/۳۲	۸۸۱/۹۳±۱۰۲/۵۲	پس آزمون	
۵۲/۴۶±۷/۶۰	۳۳۷/۲۰±۱۲۵/۷۵	۷۹۹/۵۳±۱۰۳/۳۸	یادداشت	
۴۸/۶۶±۵/۷۲	۳۰۷/۶۶±۱۳۰/۵۳	۸۰۸/۶۰±۱۵۱/۴۹	انتقال	
۴۰/۶۶±۵/۲۱	۲۲۱/۸۶±۱۱۶/۹۳	۶۳۲/۶۶±۱۴۱/۸۹	پیش آزمون	کنترل
۳۹/۳۳±۵/۱۵	۲۴۹/۴۶±۶۸/۹۱	۵۴۹/۰۶±۱۳۷/۴۹	پس آزمون	
۴۰/۰۰±۳/۹۸	۲۲۹/۴۶±۱۱۱/۷	۶۳۱/۱۳±۱۳۱/۰۲	یادداشت	
۴۲/۰۶±۵/۹۴	۲۲۷/۰۰±۱۱۷/۷۷	۵۷۳/۴۰±۱۵۴/۲۱	انتقال	

برای تحلیل داده‌های تحقیق برای هریک از متغیرهای تحقیق از آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری تکراری (۲ گروه × ۴ مرحله اندازه‌گیری) استفاده شد.

جدول ۳. یافته‌های مربوط به آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری تکراری برای هریک از متغیرهای تحقیق

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F مقدار	سطح معناداری	اندازه اثر
چشم ساکن پرتاب	زمان	۳۵۱۴۶۰/۶	۳	۱۱۷۱۵۳/۵	۱۴/۰۶	۰/۲۵۱	۰/۰۰۰ ۱°
	گروه	۶۷۵۸۳۱/۹	۱	۶۷۵۸۳۱/۹	۳۴/۱۷	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۶۱۹
	زمان * گروه	۳۷۰۸۸۸/۳	۳	۱۲۳۶۲۹/۴	۷/۴۲	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۲۶۱
	زمان	۱۲۹۶۲۰/۱	۳	۴۳۲۰۶/۷۲	۲/۶۸	۰/۰۵۹	۰/۱۶۱
چشم ساکن دریافت	گروه	۱۷۳۶/۹۸	۱	۱۷۳۶/۹۸	۱/۸۶	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۱۰۲
	زمان * گروه	۱۰۳۷/۱۶	۳	۲۱۹۵/۸۸	۰/۰۲۰	۰/۰۱۴	۰/۰۸۹۵
	زمان	۲۹۳۱/۸۰	۳	۹۷۷/۲۶	۲۶/۴۷	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۳۸۷
	گروه	۶۱۰۳/۶۷	۱	۶۱۰۳/۶۷	۴۷/۶۸	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۶۹۴
دقت	زمان * گروه	۲۳۳۱/۹۶	۳	۷۷۷/۳۲	۱۰/۵۳	۰/۰۰۰ ۱°	۰/۳۳۴

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، به دلیل اینکه اثر تعاملی متغیرهای چشم ساکن مرحله پرتاب ($F_{۸,۴,۳}=۱۰/۵۳۱$ ، $\eta^2=۰/۲۶۱$ ، $\eta^2=۰/۰۰۰ ۱$ ، $\eta^2=۰/۳۳۴$ ، $F_{۸,۴,۳}=۷/۴۲$ ، $sig=۰/۰۰۰ ۱$)، و دقت ($F_{۸,۴,۳}=۷/۴۲$ ، $sig=۰/۰۰۰ ۱$)، معنادار است، از تأثیرات اصلی صرف نظر می‌شود. در ادامه از یک طرح تحلیل واریانس درون‌گروهی با

اندازه‌گیری تکراری روی عامل مراحل اندازه‌گیری برای مشخص کردن تأثیر هریک از گروههای تمرینی

استفاده شد. نتایج آزمون تحلیل واریانس درون‌گروهی با اندازه‌گیری تکراری روی عامل مراحل اندازه‌گیری نشان داد که تمرین دید ورزشی با اندازه اثر $477/0$ سبب افزایش معنادار طول دوره چشم ساکن مرحله پرتاب شرکت‌کنندگان شد ($F_{42,3}=12/78$, $\eta^2=0/0001$, $sig=0/477$). نتایج آزمون پیگردی بنفروني نشان داد که در اثر تمرینات دید ورزشی، طول دوره چشم ساکن مهارت پرتاب کردن کودکان با اختلال یادگیری از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون $264/66$ میلی‌ثانیه، از پیش‌آزمون تا یادداری $182/26$ میلی‌ثانیه و از پیش‌آزمون تا انتقال $191/33$ میلی‌ثانیه افزایش معناداری یافته است. همچنین دیگر نتایج نشان داد که تمرین دید ورزشی با اندازه اثر $389/0$ سبب افزایش دقت مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن شرکت‌کنندگان شد ($F_{42,3}=8/903$, $\eta^2=0/0001$, $sig=0/389$). نتایج آزمون پیگردی بنفروني نشان داد که در اثر تمرینات دید ورزشی دقت مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن کودکان با اختلال یادگیری از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون $11/26$ ، از پیش‌آزمون تا یادداری $9/80$ ، از پیش‌آزمون تا انتقال $6/00$ افزایش معناداری یافته است. اما دیگر نتایج نشان داد که تمرین دید ورزشی بر طول دوره چشم ساکن مرحله دریافت شرکت‌کنندگان تأثیر معناداری ندارد ($F_{84,3}=0/202$, $\eta^2=0/014$, $sig=0/895$, $\eta^2=0/001$).

پس از بررسی تفاوت‌های درون‌گروهی به بررسی تفاوت بین‌گروهی در هریک از مراحل آزمون متغیر پردازیم.

جدول ۴. یافته‌های مربوط به آزمون تی مستقل در هریک از مراحل اندازه‌گیری

متغیر	مرحله	آزمون لون	-			
			مقدار F	سطح معناداری	مقدار t	سطح معناداری
پیش‌آزمون	چشم ساکن	-0/228	-0/637	-15/40	28	-0/279
پس‌آزمون	چشم ساکن	3/509	3/087	322/86	28	7/517
یادداری	مرحله پرتاب	0/292	0/082	168/40	28	3/908
انتقال	مرحله پرتاب	1/762	0/195	225/20	28	4/214
پیش‌آزمون	چشم ساکن	3/356	3/078	28/86	28	0/773
پس‌آزمون	مرحله	3/173	3/086	150/86	28	3/384
یادداری	مرحله	0/033	0/087	107/73	28	2/480
انتقال	دریافت	0/131	0/720	80/66	28	2/142
پیش‌آزمون	چشم ساکن	0/010	0/922	2/00	28	0/296
پس‌آزمون	دقت	3/561	3/070	14/60	28	5/881
یادداری	دقت	2/196	0/118	12/46	28	5/624
انتقال	دقت	0/441	0/512	6/60	28	3/096

همان طور که در جدول ۴ مشاهده می‌کنید، در متغیر چشم ساکن مرحله پرتاب در مرحله پیش‌آزمون بین گروه‌ها تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} = 0.782$). اما در مرحله پس‌آزمون با اختلاف میانگین ۳۳۲/۸۶۶ میلی‌ثانیه، در مرحله یاددازی با اختلاف میانگین ۱۶۸/۴۰ میلی‌ثانیه و در مرحله انتقال با اختلاف میانگین ۲۳۵/۲۰ میلی‌ثانیه گروه تمرینات دید ورزشی در مقایسه با گروه کنترل طول دوره چشم ساکن طولانی‌تری در مرحله پرتاب کردن کسب کردند ($P < 0.05$). دیگر نتایج جدول ۳ نشان داد که در متغیر چشم ساکن مرحله دریافت بین گروه‌ها طی مرحله پیش‌آزمون تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} = 0.446$). اما در مرحله پس‌آزمون با اختلاف میانگین ۱۵۰/۸۶ میلی‌ثانیه، در مرحله یاددازی با اختلاف میانگین ۱۰۷/۷۳ میلی‌ثانیه و در مرحله انتقال با اختلاف میانگین ۸۰/۶۶ میلی‌ثانیه گروه تمرینات دید ورزشی در مقایسه با گروه کنترل طول دوره چشم ساکن طولانی‌تری در مرحله دریافت کردند ($P < 0.05$). دیگر نتایج جدول ۳ نشان داد که در متغیر دقت بین گروه‌ها تفاوت معناداری وجود ندارد ($\text{sig} = 0.296$). اما در مرحله پس‌آزمون با اختلاف میانگین ۱۴/۶۰، در مرحله یاددازی با اختلاف میانگین ۱۲/۴۶ و در مرحله انتقال با اختلاف میانگین ۶/۶۰ گروه تمرینات دید ورزشی در مقایسه با گروه کنترل دقت بیشتری داشته‌اند ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

تحقیق حاضر با هدف بررسی تأثیر هشت هفته تمرینات دید ورزشی بر دقت و چشم ساکن مهارت هدف‌گیری-مهاری در کودکان با اختلال یادگیری انجام گرفت. نتایج حاکی از این بود که تمرین دید ورزشی بر دقت مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن کودکان با اختلال یادگیری تأثیر معناداری دارد. نتایج آزمون پیگردی نشان داد که در اثر تمرینات دید ورزشی دقت مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن کودکان با اختلال یادگیری از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون ۱۱/۲۶، از پیش‌آزمون تا یاددازی ۹/۸۰ و از پیش‌آزمون تا انتقال ۶/۰۰ افزایش معناداری یافته است. این یافته با یافته خانال (۳۲)، جنرو و همکاران (۳۳) و الفایلکاوی (۳۴) همخوان است. در این زمینه الفایلکاوی (۳۴) تأثیر تمرینات دید ورزشی بر کارکردهای بینایی و عملکرد شوت هنبالیست‌های جوان را بررسی کرد. نتایج نشان داد که تمرینات دید ورزشی بر عملکرد شوت هنبال تأثیر دارد. تمرینات دید ورزشی سبب بهبود نرم‌افزاری سیستم بینایی می‌شود؛ یعنی تمرینات دید ورزشی تأثیر بیشتری بر جنبه‌های شناختی سیستم بینایی دارد تا جنبه‌های بیولوژیکی (سخت‌افزاری) سیستم بینایی. اصل تمرینات دید ورزشی بر این است که بر مهارت‌هایی که

قابلیت تمرین‌پذیری دارد، می‌تواند تأثیر داشته باشد. در این مورد تمرینات بینایی سبب بهبود نرم‌افزاری سیستم بینایی می‌شود؛ یعنی تمرینات بینایی تأثیر بیشتری بر جنبه‌های شناختی سیستم بینایی دارد تا جنبه‌های بیولوژیکی (سخت‌افزاری) سیستم بینایی. با توجه به اینکه کودکان دارای اختلال یادگیری در کارکردهای شناختی اجرای مهارت‌های حرکتی (کنترل دیداری حرکتی و پردازش اطلاعات دیداری مرتبط با تکلیف (۵)، توانایی استفاده از اطلاعات پیش‌بینی کننده برای هدایت اعمال (۶)، ریدیابی اشیا (۷) و توانایی حفظ تثبیت در اهداف دیداری در اجرای تکالیف در محیط‌های واقعی) دچار ضعف‌اند؛ پس دور از انتظار نیست که این تمرینات بتواند با تأثیرگذاری بر این جنبه‌ها باعث بهبود عملکرد این کودکان شود. افزون بر این، تمرینات دید ورزشی سبب افزایش میدان بینایی افراد می‌شود، این افزایش میدان دید می‌تواند موجب بهبود ریدیابی بهتر اشیا و تعقیب مهارت‌های توپی شود که کودکان دچار اختلال یادگیری در این مهارت‌ها ضعیف‌اند. با استفاده از تمرینات بینایی کودکان می‌توانند آنچه را که باید ببینند، ببینند که این مسئله می‌تواند بر سطوح تمرکز کودکان و عملکرد موفق و انگیزش آنها تأثیر بگذارد. همچنین این تمرینات از طریق بهبود قابلیت پیش‌بینی کودکان دارای اختلال یادگیری می‌تواند بر عملکرد تأثیر بگذارد. این مسئله نشان می‌دهد که حالت تمرینی برای درک بینایی در این تمرینات می‌تواند به جفت شدن ادراک و عمل در مهارت‌های حرکتی پیچیده نیز کمک کند.

دیگر نتایج تحقیق نشان داد که تمرینات دید ورزشی بر طول دوره چشم ساکن مرحله پرتاب کردن تأثیر معناداری دارد که در اثر تمرینات دید ورزشی، طول دوره چشم ساکن مهارت پرتاب کردن کودکان با اختلال یادگیری از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون ۲۶۴/۶۶ میلی‌ثانیه، از پیش‌آزمون تا یادداشت ۱۸۲/۲۶ میلی‌ثانیه و از پیش‌آزمون تا انتقال ۱۹۱/۳۳ میلی‌ثانیه افزایش معناداری یافته است. در بحث اثرگذاری تمرینات دید ورزشی بر طول دوره چشم ساکن می‌توان تا حدودی به نتایج تحقیقات در زمینه جست‌وجوی بینایی و نرم‌افزار بینایی اشاره کرد. در بحث تحقیقات انجام‌گرفته در این زمینه الفایلاکاوی (۳۴) تأثیر تمرینات دید ورزشی بر کارکردهای بینایی هندبالیست‌های جوان را بررسی کرد. نتایج نشان داد که تمرینات دید ورزشی بر هماهنگی چشم و دست، چشم و پا، دقت تیزبینی، حافظه دیداری، ریدیابی بینایی، ادراک عمق، زمان واکنش دیداری و میدان بینایی تأثیر دارد. تمرینات دید ورزشی سبب بهبود نرم‌افزاری سیستم بینایی می‌شود، یعنی تمرینات دید ورزشی تأثیر بیشتری بر جنبه‌های شناختی سیستم بینایی دارد تا جنبه‌های بیولوژیکی (سخت‌افزاری) سیستم بینایی. جنرو و همکاران (۳۳) نشان دادند که تمرینات دید ورزشی بر تطبیق‌پذیری دوچشمی، دامنه همگرایی، زمان واکنش، حرکات چشم، حافظه

دیداری و آگاهی محیطی تأثیر دارد. جنرو و همکاران (۳۳) به این نتیجه رسیدند که تمرینات دید ورزشی با افزایش کارکردهای شناخت سبب افزایش مهارت‌های دیداری می‌شود. افزون‌بر این، پائول و همکاران (۲۲) نشان دادند که تمرینات دید ورزشی از طریق افزایش اضافه بار بر سیستم بینایی موجب بهبود مهارت‌های دیداری می‌شود. رضایی و همکاران (۲۱) نشان دادند که تمرینات دید ورزشی اجزای دیداری ادراکی مهارت را افزایش می‌دهد. این تمرینات بر جنبه‌های نرم‌افزاری سیستم بینایی تأثیر می‌گذارد که نشان‌دهنده تأثیر این تمرینات از طریق افزایش شناختی است. در این مورد می‌توان گفت که تمرینات دید ورزشی میدان بینایی کودکان دارای اختلال یادگیری را افزایش می‌دهد. این افزایش میدان دید می‌تواند ضعف در رديابی تعقيبي اشيا (۷) را بهبود دهد که در اين مورد، با استفاده از تمرینات دید ورزشی، کودکان می‌توانند ببينند آنچه را که باید ببینند و مهارت‌های ادراکی دیداری افزایش می‌يابد.

ديگر نتایج تحقیق حاضر مؤید این مطلب بود که تمرینات دید ورزشی بر طول دوره چشم ساکن در مرحله دریافت کردن تأثیر معناداری ندارد. در این زمینه، نتایج پژوهش فراتحلیلی تفاوت‌های مرتبط با سطح مهارت که توسط مان و همکاران (۳۵) انجام شد، نشان داد که نوع ورزش، تأثیر زمان پاسخ و تعداد و طول مدت تثبیت‌ها را تعديل می‌کند، درحالی‌که روش ارائه (نمایش تکلیف) تأثیر دقت پاسخ و تعداد و طول مدت تثبیت‌ها را تعديل می‌کند. در مورد اول، اثر تعديل کننده ناسازگار بود (برای مثال ورزش‌های دیگر تأثیر چشمگیر کمتری نسبت به ورزش‌های ر برای زمان پاسخ داشتند، اما تأثیر زیادی نسبت به ورزش‌های مداخله‌ای برای مدت زمان تثبیت ایجاد کردند). با توجه به اثر تعديل کننده روش ارائه (نمایش)، مطالعاتی که در دنیای واقعی انجام گرفته‌اند، بيشترین میزان تأثیر را ایجاد کردند. بنابراین نوع تکلیف از شاخص‌های تأثیرگذار در مداخلات بینایی ورزشی است. مهارت دریافت کردن که تکلیفی مهاری است، نوعی تکلیف قابل تمايز است، چون يك قيد زمانی بر شرکت‌کننده اعمال می‌کند، که زمان در دسترس فرد برای رديابي شيء و آغاز چشم ساکن را پیش از اجرای پاسخ حرکتی، مشخص می‌سازد. بنابراین اعمال اين قيد می‌تواند بر عدم تأثیرگذاری تمرینات دید ورزشی بر رفتار خيرگي شرکت‌کننده‌گان تأثیرگذار باشد که نتایج تحقیق حاضر نيز مؤيد این مطلب بود و تغييری در شاخص‌های چشم ساکن شرکت‌کننده‌گان در مهارت دریافت کردن مشاهده نشد.

بهطور کلي نتایج تحقیق حاضر نشان داد که تمرینات دید ورزشی بر دقت مهارت پرتاب کردن و دریافت کردن و افزایش طول دوره چشم ساکن تأثیر معناداری دارد. نتایج تحقیق حاضر بر اهمیت تمرینات دید ورزشی بر ويژگی‌های رفتاري و فرایيندي مهارت پرتاب کردن و گرفتن تأكيد دارد که در

نتیجه به مربیان و متخصصان کار با کودکان پیشنهاد می‌شود بیش از پیش به تمرینات دید ورزشی توجه کنند و در محیط‌های میدانی و آزمایشگاهی برای ارتقای عملکرد و فرایند حرکت بهره جویند. از آنجا که نتایج تمرینات دید ورزشی قابلیت انتقال براساس شاخص فاصله را داشت، بنابراین این نتایج کاربردهای ویژه‌ای در مهارت‌های بنیادی و دیگر مهارت‌های ورزشی دارد؛ جایی که عملکرد بینایی حرکتی ماهرانه تحت تأثیر متقابل فشارهای روانی و فیزیولوژیکی قرار می‌گیرد. در نتیجه به مربیان پیشنهاد می‌شود که به تمرینات دید ورزشی و تأثیرات احتمالی آنها در متغیرهای خیرگی توجه ویژه‌ای داشته باشند تا بتوانند حداقل بر تأثیرات منفی (فشارهای روانی و فیزیولوژیکی) فائق آیند.

منابع و مأخذ

- Barnett KJ, Foxe JJ, Molholm S, Kelly SP, Shalgi S, Mitchell KJ, et al. Differences in early sensory-perceptual processing in synesthesia: a visual evoked potential study. *Neuroimage*. 2008;43(3):605-13.
- Garje Mona P, Dhadwad V, Yeradkar MR, Adhikari A, Setia M. Study of visual perceptual problems in children with learning disability. *Indian Journal of Basic and Applied Medical Research*. 2015;4(3):492-97.
- Chapparo C, Lane S. Learning disabilities and intellectual disabilities. Lane, S. 2012:525-48.
- Flanagan JR, Wing AM. The role of internal models in motion planning and control: evidence from grip force adjustments during movements of hand-held loads. *Journal of Neuroscience*. 1997;17(4):1519-28.
- Wilson MR, Miles CA, Vine SJ, Vickers JN. Quiet eye distinguishes children of high and low motor coordination abilities. *Medicine & Science in Sports & Exercise*. 2013;45(6):1144-51.
- Sumner E, Hutton SB, Kuhn G, Hill EL. Oculomotor atypicalities in developmental coordination disorder. *Developmental science*. 2018;21(1):e12501.
- Robert MP, Ingster-Moati I, Albuisson E, Cabrol D, Golse B, Vaivre-Douret L. Vertical and horizontal smooth pursuit eye movements in children with developmental coordination disorder. *Developmental Medicine & Child Neurology*. 2014;56(6):595-600.
- Wood G, Miles CA, Coyle G, Alizadehkhayat O, Vine SJ, Vickers JN, et al. A randomized controlled trial of a group-based gaze training intervention for children with Developmental Coordination Disorder. *PLoS One*. 2017;12(2):e0171782.
- Edwards W. Motor Learning and Control: From Theory to Practice. Cengage Learning. 2010.
- Abernethy B, Schorer J, Jackson RC, Hagemann N. Perceptual training methods compared: the relative efficacy of different approaches to enhancing sport-specific anticipation. *Journal of experimental psychology: Applied*. 2012;18(2):143.

11. Vickers JN. Perception, cognition, and decision training: The quiet eye in action: Human Kinetics; 2007.
12. Abernethy B, Wood JM. Do generalized visual training programmes for sport really work? An experimental investigation. *Journal of sports sciences*. 2001;19(3):203-22.
13. Wilson TA, Falkel J. Sportsvision: training for better performance: Human Kinetics 1; 2004.
14. Appelbaum LG, Erickson G. Sports vision training: A review of the state-of-the-art in digital training techniques. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 2018;11(1):160-89.
15. Williams DJ. Effects of Sports Vision Training on Peripheral Awareness 2019.
16. Shekar SU, Erickson GB, Horn F, Hayes JR, Cooper S. Efficacy of a Digital Sports Vision Training Program for Improving Visual Abilities in Collegiate Baseball and Softball Athletes. *Optometry and Vision Science*. 2021;98(7):815-25.
17. Broadbent DP, Causer J, Williams AM, Ford PR. Perceptual-cognitive skill training and its transfer to expert performance in the field: Future research directions. *European journal of sport science*. 2015;15(4):322-31.
18. Otto J, Michelson G. Repetitive tests of visual function improved visual acuity in young subjects. *British Journal of Ophthalmology*. 2014;98(3):383-6.
19. Holliday J. Effect of stroboscopic vision training on dynamic visual acuity scores: Nike Vapor Strobe® Eyewear. 2013.
20. Deveau J, Ozer DJ, Seitz AR. Improved vision and on-field performance in baseball through perceptual learning. *Current Biology*. 2014;24(4):R146-R7.
21. Rezaee M, Ghasemi A, Momeni M. Visual and athletic skills training enhance sport performance. *European journal of experimental biology*. 2012;2(6):2243-50.
22. Paul M, Biswas SK, Sandhu JS. Role of sports vision and eye hand coordination training in performance of table tennis players. *Brazilian Journal of Biomotricity*. 2011;5(2):106-16.
23. Hagemann N, Strauss B, Cañal-Bruland R. Training perceptual skill by orienting visual attention. *Journal of sport and exercise psychology*. 2006;28(2):143-58.
24. Smith TQ, Mitroff SR. Stroboscopic training enhances anticipatory timing. *International journal of exercise science*. 2012;5(4):344.
25. Schwab S, Memmert D. The impact of a sports vision training program in youth field hockey players. *Journal of sports science & medicine*. 2012;11(4):624.
26. Kumar MS. Impact of sport vision training for enhancing selected visual skills and performance factors of novice hockey players. *Sports vision*. 2011;1(1):1-5.
27. Appelbaum LG, Schroeder JE, Cain MS, Mitroff SR. Improved visual cognition through stroboscopic training. *Frontiers in psychology*. 2011;2:276.
28. McLeod B. Effects of Eyebobics visual skills training on selected performance measures of female varsity soccer players. *Perceptual and motor skills*. 1991;72(3):863-6.
29. Henderson SE, Sugden DA, Barnett AL. Movement assessment battery for children: Harcourt Assessment London; 2007.

30. Akbaripour R, Shojaee M, Daneshfar A. Reliability of the movement assessment battery for children- second edition (MABC-2) in children aged 7-10 years in Tehran. Rehabilitation Mediciene. 2018;7(4):90-96 .
31. Sarrami L, Ghasemi A, Arabameri E, Kashi A. Psychometric properties of movement assessment battery for children-2 in 3-6 years old children in Isfahan. Middle Eastern Journal of Disability Studies. 2019;9(0):92-.
32. Khanal S. Impact of visual skills training on sports performance: Current and future perspectives. Adv Ophthalmol Vis Syst. 2015;2(1):00032.
33. Jenerou A, Morgan B, Buckingham R. A vision training program's impact on ice hockey performance. Optometry & Visual Performance. 2015;3(2):139-48.
34. Alfailakawi A. THE EFFECTS OF VISUAL TRAINING ON VISION FUNCTIONS AND SHOOTING PERFORMANCE LEVEL AMONG YOUNG HANDBALL PLAYERS. Ovidius University Annals, Series Physical Education & Sport/Science, Movement & Health. 2016;16(1).
35. Mann DT, Williams AM, Ward P, Janelle CM. Perceptual-cognitive expertise in sport: A meta-analysis. Journal of Sport and Exercise Psychology. 2007;29(4):457-78.

The effect of sport vision training on quiet eye period and accuracy of targeting-interceptive skill in children with learning disorder

Nayereh Shamshiri¹- Zohreh Meshkati^{*2} – Rokhsareh badami³

1.PhD Student, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran
2.Associated professor, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran **3.**Associated professor, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran
 (Received:2021/11/18 ; Accepted: 2022/01/30)

Abstract

Introduction and Purpose: Children with learning disorder have more inefficient use of gaze strategies in various tasks. Therefore, the purpose of the current study was to examine the effect of sport vision training on quiet eye period and accuracy of targeting-interceptive skill in children with learning disorder.**Methods:** In this semi- experimental study with time series design (pre test- post test-retention-transfer), 30 male students with learning disorder in Isfahan, ranging in age from 7 to 10 years old, were availability selected and randomly assigned to two groups of sport vision and control. In the pre-test phase, participants performed 10 trials to throw and catch task the ball. Acquisition phase have done in eight weeks and three sessions in per weeks. At the end of the last training session, in the post-test phase, in two weeks of detraining in the retention and transfer phases, the participants performed 10 trials to throw and catch task the ball. At each phase, the gaze behavior was recorded by eye tracker system and the throw and catch task performance was recorded by the researcher. Data were analyzed by analysis of variance with repeated measures with 0.05 significant levels.**Results:** The results showed that sports vision training have a significant effect on increasing the accuracy of targeting-inhibitory skills and increasing the length of the quiet eye period of the throwing phase of children with learning disorder. But, other result indicated that sport vision training has not effect on quiet eye of catching phase.**Conclusion:** In general, the results of the current study emphasize the importance of sports vision training on the performance of children with learning disabilities; However, more research is needed on the effect of sports vision training on gaze behavior according to the type of task (targeting or interceptive).

Key words

Accuracy, gaze training, learning disorder, quiet eye, sport vision, targeting-interceptive skill.

* corresponding author: Email:zmeshkati@gmail.com; Tel:+989133275740

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی